

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
ORAȘUL TÂRGU FRUMOS
Cod fiscal 4541068

Strada Cuza Vodă, nr. 67, orașul Târgu Frumos, județul Iași, cod poștal 705300
Tel.: 0232 - 710906; Fax: 0232 - 710330; www.primariatgfrumos.ro, secretariat@primariatgfrumos.ro

AVIZAT,

Secretar general al U A T Oras Tg Frumos
Crismariuc Costel

**PROIECT DE HOTĂRÂRE NR. 553/PH din 19.05.2025
privind aprobarea documentatiei Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al
orasului Targu Frumos**

ZUGRAVU NECULAI –PRIMAR ORAȘUL TG FRUMOS, JUD. IAȘI;

Având în vedere prevederile:

-Programul Regional ADR NORD EST 2021-2027 , Prioritatea 4 „O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă”;

ÎN CONFORMITATE ȘI CU RESPECTAREA PREVEDERILOR URMĂTOARELOR ACTE NORMATIVE:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 50/1991, republicată și actualizată privind autorizarea lucrărilor de construire;
- H. G. nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;
- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 24/2000, privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr.57/2019 privind Codul Administrativ;
- Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ;
- Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- Art. 7, pct 13 din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;

În temeiul art. 136, alin(1), alin(8), art.129 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ,

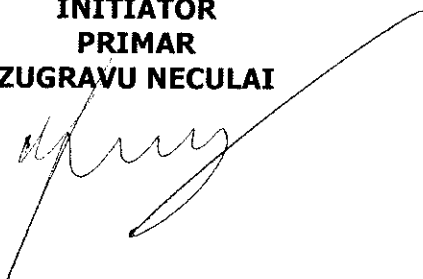
PROPUN:

Art. 1. Se aproba Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) al orasului Targu Frumos, conform **ANEXEI 1**, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Prevederile prezentei hotărâri vor fi duse la îndeplinire de către Primarul orasului Targu Frumos prin intermediul aparatului de specialitate din cadrul Primariei orasului Targu Frumos.

Art. 3. *În conformitate cu prevederile art.136 alin 3 și 4 din O.U.G. nr.57/2019 privind Codul Administrativ, secretarul general al Unității Administrativ – Teritoriale Orasul Tg Frumos, Judetul Iași, va transmite prezentul proiect de hotărâre la Comisia de amenajare a teritoriului, urbanism, protectie mediu, turism si agricultura, Comisia economica, financiara si de disciplina, Comisia juridica, invatamant, sanatate, familie, munca si protectie sociala, cultura, culte, tineret si sport, care vor depune avizele de specialitate până la data de 29.05.2025, precum și serviciului tehnic și patrimoniu, din cadrul aparatului de specialitate al primarului Orasul Tg Frumos, Judetul Iași, care va depune raportul de specialitate până la data de 27.05.2025*

**INITIATOR
PRIMAR
ZUGRAVU NECULAI**

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
ORAȘUL TÂRGU FRUMOS
Cod fiscal 4541068

Strada Cuza Vodă, nr. 67, orașul Târgu Frumos, județul Iași, cod postal 705300
Tel.: 0232 - 710906; Fax: 0232 - 710330; www.primariatgfrumos.ro, secretariat@primariatgfrumos.ro

NR. 554 din 19.05.2025

REFERAT DE APROBARE
privind aprobarea documentatiei Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al
orasului Targu Frumos

Avand in vedere prevederile documentatiei tehnice nr. 04/2025 intocmita de catre SC GEOARTIS SRL - Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al orasului Targu Frumos;

Avand in vedere faptul ca În cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027, axa dedicată Promovării mobilității urbane multimodale sustenabile, obiectivul specific privind promovarea mobilității urbane multimodale durabile ca parte a tranziției către o economie cu emisii nete zero de dioxid de carbon, apelul PR/NE/2024/4/RSO2.8/1/Mobilitate urbană ORAȘE cu termen de depunere în anul 2025, include propuneri precum: achiziționarea de microbuze electrice pentru transport public, amenajarea stațiilor de transport public, spații pentru gararea microbuzelor, stații de încărcare electrică, dezvoltarea traseelor pentru transport alternativ (biciclete, pietoni) etc. Avand in vedere prevederile art. 129 si al art.139 din OUG 57/2019, privind Codul Administrativ;

Avand în vedere Referatul de aprobare inregistrat cu nr.554/PH din 19.05.2025;

Având în vedere Legea 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare ;

Avand in vedere prevederile HG 907/2016 , privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Propun spre dezbateră în cadrul ședinței de Consiliu Local și aprobare, cu respectarea legislației în vigoare , în vederea adoptării unei hotărâri pentru aprobarea documentatiei Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al orasului Targu Frumos.

Supun dezbaterii și aprobării Consiliului local, prezentul proiect de hotărâre.

INIȚIATOR,
PRIMAR
ZUGRAVU NECULAI

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
ORAȘUL TÂRGU FRUMOS
Cod fiscal 4541068

Strada Cuza Vodă, nr. 67, orașul Târgu Frumos, județul Iași, cod postal 705300
Tel.: 0232 - 710906; Fax: 0232 - 710330; www.primariatgfrumos.ro, secretariat@primariatgfrumos.ro

Nr.555/PH din 19.05.2025

CATRE,

SERVICIUL TEHNIC SI PATRIMONIU

În conformitate cu prevederile art. 136 alin 3 lit. a din O U G nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, vă înaintăm alăturat, în vederea întocmirii unui raport, următoarele:

1.1 PROIECT DE HOTĂRÂRE NR. 553/PH din 19.05.2025, **privind aprobarea documentatiei Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al orasului Targu Frumos;**

1.2 Referatul de aprobare nr. 554/PH din 19.05.2025 întocmit de primarul orașului Tg Frumos, jud. Iași ;

1.3 Alte documente care au stat la baza inițierii proiectului de hotărâre prezentat la pct 1.1 ;

Având în vedere prevederile art. 136 alin 5 și alin 10, din O. U. G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, ve-ți depune raportul la secretarul general al U A T Orasul Tg Frumos, pana la data de 27.05.2025, în vederea transmiterii acestuia către comisiile de specialitate ale Consiliului Local Orasul Tg Frumos, jud. Iași și Comisia de atribuire de denumiri a județului Iași.

Cu stimă!

Secretar general al U A T Orasul Tg Frumos

Crîsmăriuc Costel

ROMÂNIA
JUDEȚUL IAȘI
ORAȘUL TÂRGU FRUMOS
Cod fiscal 4541068

Strada Cuza Vodă, nr. 67, orașul Târgu Frumos, județul Iași, cod postal 705300
Tel.: 0232 - 710906; Fax: 0232 - 710330; www.primariatgfrumos.ro, secretariat@primariatgfrumos.ro

NR. 556/PH din 19-05-2025.

RAPORTUL
SERVICIULUI TEHNIC SI PATRIMONIU

La proiectul de hotarare privind aprobarea documentatiei Plan de Mobilitate
Urbană Durabilă al orasului Targu Frumos

Avand in vedere prevederile documentatiei tehnice nr. 04/2025 intocmita de catre SC GEOARTIS SRL - Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al orasului Targu Frumos;

Avand in vedere faptul ca În cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027, axa dedicată Promovării mobilității urbane multimodale sustenabile, obiectivul specific privind promovarea mobilității urbane multimodale durabile ca parte a tranziției către o economie cu emisii nete zero de dioxid de carbon, apelul PR/NE/2024/4/RSO2.8/1/Mobilitate urbană ORAȘE cu termen de depunere în anul 2025, include propuneri precum: achiziționarea de microbuze electrice pentru transport public, amenajarea stațiilor de transport public, spații pentru gararea microbuzelor, stații de încărcare electrică, dezvoltarea traseelor pentru transport alternativ (biciclete, pietoni) etc.;

Avand in vedere prevederile art. 129 si al art.139 din OUG 57/2019, privind Codul Administrativ;

Avand în vedere Referatul de aprobare inregistrat cu nr. *554/PH/19.05.2025*;

Având în vedere Legea 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare ;

Avand in vedere prevederile HG 907/2016 , privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Având în vedere Regulamentul Local de Urbanism aprobat prin HCL nr. 90/2015 ,

Serviciul Tehnic si Patrimoniu din cadrul Primăriei orașului Târgu Frumos, propune Consiliului Local al orașului Târgu Frumos adoptarea unei hotărâri privind aprobarea documentatiei Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al orasului Targu Frumos.

Tinând seama de considerațiile sus-menționate, din punct de vedere tehnic, proiectul de hotărâre înaintat spre analiză, poate fi supus aprobării Consiliului local.

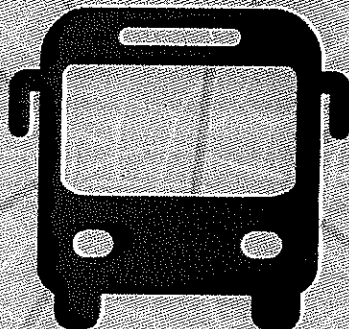
Serviciul Tehnic si Patrimoniu

Arhitect Șef

Ing. *Văleanu George*

PLAN DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ ORAȘ TÂRGU FRUMOS

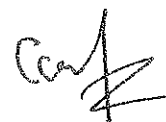
BENEFICIAR
ORAȘ TÂRGU FRUMOS

ELABORATOR
S.C. GEOARTIS S.R.L.

COLECTIV DE ELABORARE

Adrian Covăsnianu *Manager de proiect*

Doctor Geograf, specialist dezvoltare durabilă

Paul Țurcanu

Sef proiect

Inginer proiectant infrastructura

Cristi Diceanu

Inginer de trafic

Mariuț Silviu

Inginer proiectant infrastructura

Vasile Zlotea

Inginer proiectant infrastructura

Ciulei Claudia

Inginer peisagist

1. Introducere

1.1. Scopul și rolul documentației

O componentă cheie în politicile zonelor urbane o constituie promovarea dezvoltării urbane, prin intermediul dezvoltării transportului sustenabil. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) va contura strategia, inițiativele de politici, proiectele cheie și prioritățile în vederea unui transport durabil, care să susțină creșterea economică durabilă din punct de vedere social și al protecției mediului.

Conform documentelor europene, un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă constituie un document strategic și un instrument pentru dezvoltarea unor politici specifice, care are la bază un model de transport dezvoltat cu ajutorul unui software de modelare a traficului, având ca scop rezolvarea nevoilor de mobilitate ale persoanelor și firmelor din oraș și din zonele învecinate, contribuind în același timp la atingerea obiectivelor europene în termeni de eficiență energetică și protecție a mediului.

În vederea finanțării proiectelor de transport urban, este necesară elaborarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), urmare a abordării integrate, susținută de către Comisia Europeană.

Conform legislației naționale (Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, republicată cu completările și modificările ulterioare în decembrie 2013), Planul de Mobilitate Urbană reprezintă o documentație complementară Strategiei de Dezvoltare Teritorială Urbană și a Planului Urbanistic General (P.U.G.), dar și instrumentul de planificare strategică teritorială prin care este corelată dezvoltarea spațială a localităților cu nevoile de mobilitate și transport ale persoanelor și mărfurilor.

În esență, PMUD urmărește crearea unui sistem de transport durabil, care să satisfacă nevoile comunităților din teritoriul său, vizând următoarele cinci obiective strategice:

Accesibilitatea - Punerea la dispoziția tuturor cetățenilor a unor opțiuni de transport care să le permită să aleagă cele mai adecvate mijloace de a călători spre destinații și servicii - cheie. Acest obiectiv include atât conectivitatea, care se referă la capacitatea de deplasare între anumite puncte, cât și accesul, care garantează că, în măsura în care este posibil, oamenii nu sunt privați de oportunități de călătorie din cauza unor deficiențe (de exemplu, o anumită stare fizică) sau a unor factori sociali (inclusiv categoria de venit, vârsta, sexul și originea etnică);

Siguranța și securitatea - Creșterea siguranței și a securității pentru călători și pentru comunitate în general;

Mediul - Reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului energetic. Trebuie avute în vedere în mod specific țintele naționale și ale Comunității Europene în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice;

Eficiența economică - Creșterea eficienței și a eficacității din punctul de vedere al costului privind transportul de călători și de marfă;

Calitatea mediului urban - Contribuția la creșterea atractivității și a calității mediului urban și a proiectării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

U.A.T. Orașul Târgu Frumos a comandat întocmirea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Orașului, care să identifice măsuri de îmbunătățire a desfășurării circulației de vehicule și pietoni pe rețeaua stradală urbană, în concordanță cu obiectivele Programului Operațional Regional 2021-2027, ale altor programe operaționale dar și în conformitate cu obiectivele strategice la nivel european cu privire la mobilitatea urbană a pasagerilor și mărfurilor.

Scopul PMUD este de a permite dezvoltarea sustenabilă a mobilității în aria de studiu, acesta urmând a funcționa ca un suport pentru pregătirea și implementarea proiectelor.

În prezent, sub aspectul mobilității, cvasitotalitatea aglomerațiilor urbane prezintă aceleași tendințe:

- Extinderea haotică a orașelor, cu periferii cu densitate mică a populației și cu consecințe în consumuri mai mari de energie pentru satisfacerea nevoilor de mobilitate;
- creșterea gradului de motorizare al familiilor (în special, în țările cu dinamică economică accentuată);
- congestia traficului, ca o consecință directă a creșterii motorizării și a lungimii deplasărilor;
- evoluția și diversificarea stilului de viață prin adăugarea la deplasările alternante zilnice (reședință - loc de interes), a deplasărilor de la sfârșitul săptămânii sau din timpul nopții care pot cauza congestii ale traficului și în afara orelor de vârf tradiționale.

În contextul consumului ridicat de resurse energetice și al impactului negativ asupra mediului, atât la nivel local, cât și global, tendințele actuale ale mobilității convenționale intră în contradicție cu principiile mobilității durabile. Ca răspuns, cercetarea științifică s-a concentrat din ce în ce mai mult pe identificarea și implementarea unor soluții capabile să răspundă nevoilor de mobilitate ale populației într-un mod compatibil cu cerințele dezvoltării durabile.

În cadrul eforturilor de tranziție către o mobilitate durabilă, se conturează două axe de cercetare majore, interdependente și prioritare:

- **Ameliorarea eficienței și atractivității sistemelor de transport public**, atât în mediul urban, cât și periurban, în scopul creșterii competitivității acestora în raport cu utilizarea autoturismului personal;
- **Stimularea schimbării comportamentului de mobilitate** prin încurajarea practicilor alternative, precum utilizarea bicicletei, mersul pe jos, carpooling-ul sau alte forme de mobilitate partajată și activă

Prima axă de cercetare vizează investigarea nevoilor diverse de mobilitate generate de viața urbană, precum și analiza modalităților prin care aceste nevoi pot fi satisfăcute într-un mod eficient, cu un consum redus de resurse și un impact negativ minim asupra mediului. În acest context, se evidențiază rolul crucial al interacțiunii dintre urbanism și mobilitate – atât în ceea ce privește determinarea cererii de mobilitate, cât și în conturarea soluțiilor prin care aceasta poate fi acoperită sustenabil.

Nevoia de mobilitate satisfăcută – evaluată „ex-post”, adică în urma confruntării dintre cerere și ofertă, așa cum este reflectată în datele statistice privind lungimea și frecvența deplasărilor (în ansamblu și pe categorii modale) – reprezintă rezultatul unei interacțiuni complexe între configurația rețelei stradale, calitatea serviciilor furnizate și comportamentul utilizatorilor. Mobilitatea socială, astfel satisfăcută de sistemul de transport, poartă amprenta unor factori multipli: de la condițiile naturale (geografice) și contextul spațiului topologic și economic, până la influența spațiului politic construit (antropic) și, în mod deosebit, a comportamentelor populației.

Aceste comportamente – adesea „rebele” față de orice încercare de modelare – sunt profund influențate de tradiții, educație, stiluri de viață și structuri ocupaționale. Tocmai caracterul lor extrem de particular contribuie decisiv la diversitatea repartției modale a deplasărilor, chiar și în condiții de infrastructură și ofertă similare. Cercetarea trebuie, așadar, să identifice mijloace eficiente de influențare a comportamentului cotidian de mobilitate, promovând acele alternative de deplasare care pot contribui activ la îmbunătățirea calității vieții urbane. În cazul deplasărilor motorizate, este imperativă creșterea atractivității transportului public, astfel încât să se reducă ponderea utilizării autoturismului personal - un factor major de consum de spațiu și resurse, de congestie și de degradare a mediului urban.

A doua axă de cercetare presupune investigații care să pornească de la recunoscuta conexiune dintre nevoia și oferta de mobilitate pe care urbanismul își pune pregnant amprenta. În acest sens, este unanim recunoscut că dacă până în anii 1960, preocuparea dominantă consta în adaptarea orașului la automobil, de atunci, treptat, a devenit tot mai clar că soluțiile pentru asigurarea calității vieții în orașe sunt mai complexe. Studiul interacțiunii dintre urbanism și mobilitate a devenit esențial.

Este acum tot mai relevantă afirmația potrivit căreia promovarea deplasărilor nemotorizate este fundamental condiționată de dimensiunea, forma și structura urbană. Studiului acestora și al corelațiilor cu nevoile de mobilitate și cu ofertele de satisfacere a acestora, îndeosebi prin orientarea către deplasările nemotorizate (mers pe jos și cu bicicleta, în special) trebuie să îi fie dedicate preocupări conjugate ale urbanistilor, sociologilor, economiștilor și inginerilor.

Simplificând, a găsi soluții pe orizonturi de timp apropiate sau îndepărtate pentru satisfacerea nevoii de mobilitate a populației și de deplasare a mărfurilor în spațiile urbane echivalează cu racordarea la cerințele dezvoltării durabile, adică la interesele și responsabilitățile contemporanilor și ale generațiilor viitoare.

Comisia Europeană definește Planul de Mobilitate Urbană Durabilă ca o strategie pe termen lung pentru dezvoltarea viitoare a zonei urbane respective și, în acest context, pentru dezvoltarea viitoare a infrastructurii și serviciilor de mobilitate și transport.

Un plan de mobilitate urbană durabilă are ca țintă principală îmbunătățirea accesibilității zonelor urbane și furnizarea de servicii de mobilitate și transport durabile către, prin și în zona urbană respectivă.

Un plan de mobilitate urbană durabilă ar trebui să faciliteze o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport relevante, încurajând totodată trecerea către moduri mai durabile.

Planul trebuie să includă un set integrat de măsuri tehnice, de infrastructură, de politică și nelegislative, menite să îmbunătățească performanța și eficacitatea din punct de vedere al costurilor, în ceea ce privește scopul și obiectivele specifice declarate.

Metodologia de realizare a planurilor de mobilitate urbană sustenabilă a fost definită de către Comisia Europeană în documentul "Orientări - Dezvoltarea și implementarea unui plan de mobilitate urbană durabilă". Conform acestui document, un plan de mobilitate urbană durabilă este un plan strategic conceput pentru a satisface nevoia de mobilitate a oamenilor și companiilor în orașe și în împrejurimile acestora, pentru a asigura o mai bună calitate a vieții.

În martie 2011, Comisia Europeană a emis Cartea Albă a Transporturilor "Foaie de Parcurs pentru un Spațiu European Unic al Transporturilor - Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor" (COM(2011) 0144 final). Cartea Albă a Transporturilor propune spre examinare posibilitatea transformării Planurilor de Mobilitate Durabilă într-un proces de elaborare obligatoriu pentru orașe de o anumită dimensiune, în conformitate cu standardele naționale bazate pe liniile directe ale UE. De asemenea, sugerează explorarea unei legături între dezvoltarea regională și fondurile de coeziune și orașe și regiuni care au prezentat un certificat de Audit al Performanței și Durabilității Mobilității Urbane.

Documentul prezintă o foaie de parcurs pentru 40 de inițiative concrete, implementate până în 2020, care vor contribui la creșterea mobilității, înlăturarea barierelor majore în domenii-cheie, reducerea consumului de combustibil și creșterea numărului de locuri de muncă. În același timp, propunerile sunt realizate pentru a reduce dependența Europei de importurile de petrol și pentru a reduce emisiile de carbon în transport cu 60% până în 2050. Astfel, țintele principale de atins până în 2050 includ, printre altele:

- reducerea progresivă a utilizării autovehiculelor care folosesc combustibil convențional în orașe;
- utilizarea în pondere de 40% a combustibililor de tip durabil, cu emisii reduse de carbon în domeniul aviației; reducerea cu cel puțin 40% a emisiilor de carbon în transporturi;
- transportul feroviar și naval să preia 50% din călătoriile de distanță medie realizate pe căi rutiere.

Toate acestea vor trebuie să contribuie la o reducere de 60% a emisiilor de carbon în transporturi.

În context urban, Carta Albă stabilește o strategie mixtă implicând amenajarea teritoriului, sisteme de tarification, servicii eficiente de transport public și infrastructură pentru modurile de transport nemotorizat. Documentul recomandă ca orașele care depășesc o anumită dimensiune să dezvolte planuri de mobilitate urbană, pe deplin aliniate cu Planuri Integrate de Dezvoltare Urbană. Sub titlul de "mobilitate urbană integrată", Carta Albă stabilește următorul obiectiv:

- stabilirea unor proceduri și mecanisme de sprijin financiar la nivel european, pentru pregătirea Auditurilor pentru mobilitate urbană, precum și a planurilor de mobilitate urbană, înființarea unui Grafic European de Performanță a Mobilității Urbane, bazat pe obiective comune. Examinarea posibilității unei abordări obligatorii pentru orașele de o anumită mărime, în conformitate cu standardele naționale bazate pe orientările UE. Obiectivul recunoaște influența Transportului Urban în asigurarea sustenabilității transportului la nivel național, iar acest lucru asigură o legătură

puternică între Carta Albă a Transporturilor și pregătirea planurilor de mobilitate urbană.

Ghidurile pentru Dezvoltarea și Implementarea unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă au fost publicate în ianuarie 2014 de către Comisia Europeană. Acestea au rolul de a oferi sprijin și îndrumare pentru transportul urban părți interesate în dezvoltarea și punerea în aplicare a unui plan de mobilitate urbană durabilă.

Orientările definesc un plan de mobilitate urbană durabilă ca un plan strategic conceput pentru a satisface nevoile de mobilitate ale persoanelor și întreprinderilor din orașele și împrejurimile lor, pentru o mai bună calitate a vieții. Acestea subliniază că un PMUD se bazează pe practici de planificare existente, luând în considerare principii precum integrare, participare și evaluare.

Orientările sugerează că PMUD ar trebui să ia în considerare următoarele obiective principale:

- asigurarea diferitelor opțiuni de transport pentru toți cetățenii, astfel încât să permită accesul la destinații și servicii esențiale;
- îmbunătățirea siguranței și securității;
- reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie;
- îmbunătățirea eficienței și rentabilității transportului de persoane și mărfuri;
- creșterea atractivității și calității mediului urban și a peisajului urban, pentru beneficiul cetățenilor, economiei și societății în ansamblu.

Pornind de la practicile și cadrele de reglementare existente, caracteristicile de bază ale unui Plan de Mobilitate Urbană Durabilă sunt:

- viziune pe termen lung și un plan de implementare clar;
- abordare participativă;
- dezvoltarea echilibrată și integrată a tuturor modurilor de transport;
- integrarea pe orizontală și pe verticală;
- evaluarea performanțelor actuale și viitoare;
- monitorizare, revizuire și raportare periodică;
- luarea în considerare a costurilor externe pentru toate modurile de transport.

Politicile și măsurile definite în Planul de Mobilitate Urbană Durabilă acoperă toate modurile și formele de transport în întreaga aglomerație urbană, atât în plan public, cât și privat, atât privind transportul de pasageri, cât și cel de bunuri, transport motorizat și nemotorizat, deplasarea și parcare.

Planul de mobilitate urbană durabilă va trata următoarele subiecte:

- **Transportul în comun:** Planul De Mobilitate Urbană Durabilă va furniza o strategie de creștere a calității, securității, integrării și accesibilității serviciilor de transport în comun, care să acopere infrastructura, materialul rulant și serviciile.
- **Transportul nemotorizat:** Planul de Mobilitate Urbană Durabilă va încorpora un plan de creștere a atractivității, siguranței și securității mersului pe jos și cu bicicleta. Infrastructura existentă trebuie evaluată și, după caz, îmbunătățită. Dezvoltarea noii infrastructuri ar trebui gândită nu numai din perspectiva itinerariilor de transport motorizat. Ar trebui avută în vedere o infrastructură care să fie dedicată pietonilor și bicicliștilor, separată de traficul greu motorizat și menită a reduce distanțele de deplasare în măsura posibilului. Măsurile care vizează infrastructura ar trebui completate de alte măsuri de ordin tehnic, politic și nelegislativ.
- **Intermodalitate:** Planul de Mobilitate Urbană Durabilă trebuie să contribuie la o mai bună integrare a diferitelor moduri și să identifice măsurile menite în mod special să faciliteze mobilitatea și transportul multimodal coerent.
- **Siguranța rutieră urbană:** Planul de Mobilitate Urbană Durabilă trebuie să prezinte acțiuni de îmbunătățire a siguranței rutiere bazate pe analiza problemelor din acest domeniu și pe factorii de risc din zone urbană respectivă.

- **Transportul rutier (în mișcare și staționar):** în cazul rețelei rutiere și al transportului motorizat, planul de mobilitate urbană durabilă trebuie să trateze subiectul traficului în mișcare și al celui staționar. Măsurile ar trebui să vizeze optimizarea infrastructurii rutiere existente și îmbunătățirea situației, atât în punctele sensibile, cât și la nivel general. Se va explora potențialul de realocare a spațiului rutier către alte moduri de transport sau funcții și utilizări publice care nu au legătură cu transportul.
- **Logistica urbană:** Planul de Mobilitate Urbană Durabilă va prezenta măsuri de îmbunătățire a eficienței logisticii urbane, inclusiv a serviciilor de livrare de marfă în orașe, vizând totodată reducerea externalizărilor conexe precum emisiile de GES, poluarea atmosferică și poluarea fonică.
- **Gestionarea mobilității:** Planul de Mobilitate Urbană Durabilă va include măsuri de facilitare a unei tranziții către sisteme de mobilitate mai durabile. Ar trebui implicați cetățenii, angajatorii, școlile și alți actori relevanți.

1.2. Încadrarea în prevederile documentelor de planificare spațială

La elaborarea P.M.U.D. UAT Târgu Frumos s-a urmărit corelarea cu documentațiile de planificare teritorială de la nivel național, județean și local.

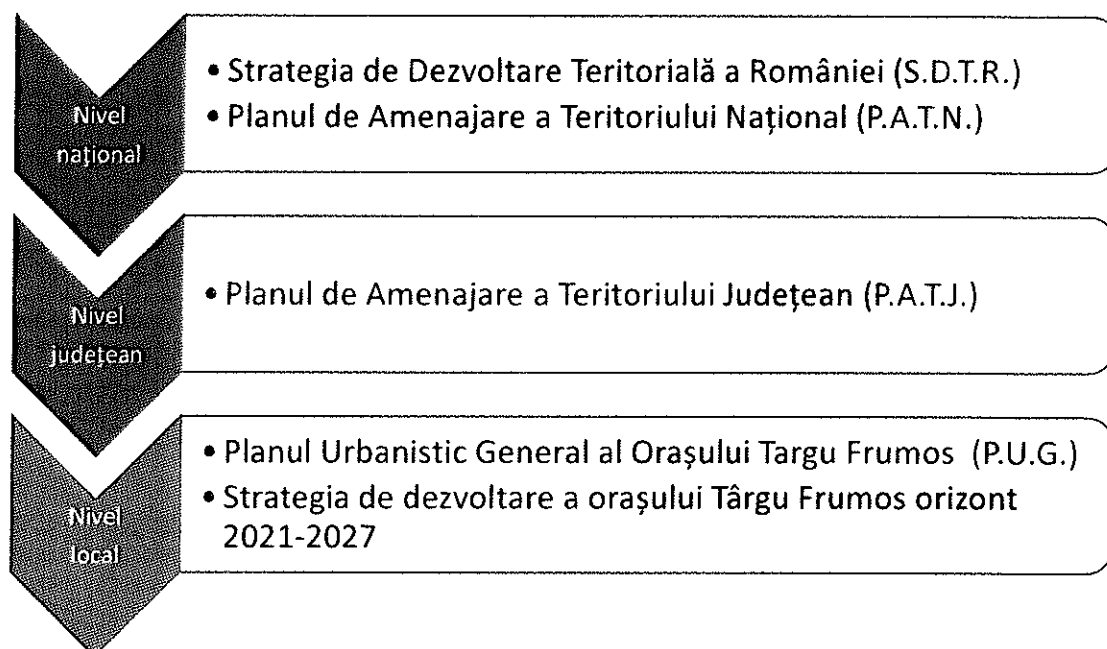

Figura nr. 1 Documentațiile de planificare teritorială și de urbanism și corelarea între acestea

1.2.1. STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A ROMÂNIEI (SDTR)- România policentrică 2035, Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni

SDTR este un instrument de planificare a dezvoltării teritoriului național pentru orizontul de timp 2035 și stabilește cadrul strategic de dezvoltare a teritoriului național. La momentul redactării PMUD Târgu Frumos (2024-2025), SDTR 2035 era aprobată ca proiect de lege¹ de Guvernul României în 05.10.2016 însă a fost clasată în conformitate cu prevederile Hotărârii Biroului Permanent al Senatului din data de 27 decembrie 2016, în baza art. 63 alin. (5) din Constituția României.

Strategia cuprinde cinci obiective generale, 18 obiective specifice și zece linii directoare de planificare și

¹ <https://www.mdpa.ro/pages/sdtr>, accesat la data de 24.02.2025

stabilește o serie de acțiuni concrete, măsuri teritoriale la nivel național, măsuri teritoriale integrate la nivel zonal și un plan de acțiuni prioritare pe termen scurt (trei ani), mediu (șapte ani) și lung (peste zece ani).

Acțiunea guvernamentală de elaborare a Strategiei de dezvoltare teritorială a României are la bază un proces de planificare strategică care înglobează 5 etape principale:

1. Etapa 1 - stabilirea elementelor suport pentru sprijinirea procesului de elaborare a Strategiei de dezvoltare teritorială a României

Această primă etapă are drept scop definirea unui model cadru de planificare și a necesarului de studii, date și informații care contribuie la fundamentarea Strategiei de dezvoltare teritorială a României, precum și stabilirea structurilor instituționale de lucru care sprijină acest proces complex de planificare.

Astfel, în acord cu scopul stabilit, a fost înființat un grup de lucru interinstituțional alcătuit din membri desemnați ai unor instituții publice centrale, organisme asociative ale autorităților locale, reprezentanți ai mediului profesional și ai mediului academic.

2. Etapa 2 - Descrierea și analiza diagnostic a structurii teritoriului național

Având la bază coordonatele metodologice de elaborare a SDTR definite în cadrul etapei anterioare, a fost inițiat un amplu proces de fundamentare a Strategiei de dezvoltare teritorială a României. Acest proces complex presupune analiza unor serii de problematice relevante pentru dezvoltarea teritoriului național pentru orizontul de timp 2035 și se concretizează printr-o serie de studii și analize teritoriale.

Rezultatele demersului de fundamentare sunt integrate într-un raport diagnostic asupra teritoriului național și stau la baza obiectivelor strategice și politicilor teritoriale formulate în cadrul procesului de planificare.

3. Etapa 3 - definirea obiectivelor strategice și politicilor teritoriale

Strategia de dezvoltare teritorială a României evidențiază dimensiunea europeană, regională și urbană a României pe perioada 2014-2035, proiectând caracteristicile teritoriale și aspirațiile comunităților în contextul Strategiei Europa 2020 și al Agendei Teritoriale 2020.

Astfel, SDTR fixează rețeaua de susținere a dezvoltării teritoriului național și propune un set de obiective strategice în acord cu:

- nevoile de dezvoltare a teritoriului;
- alte obiective strategice sectoriale cu impact teritorial;
- strategiile de dezvoltare de la nivel european.

4. Etapa 4 - finalizarea Strategiei de dezvoltare teritorială a României

Articularea informațiilor și a rezultatelor obținute în procesul de planificare într-un document coerent de planificare reprezintă un pas important al prezentului demers instituțional. În acest sens, Strategia de dezvoltare teritorială a României are la bază următoarele perspective:

- perspectiva strategică - oferă un cadru de planificare strategică la nivel național;
- perspectiva integratoare - integrează în plan teritorial politicile sectoriale;
- perspectiva teritorială - oferă un model de dezvoltare a teritoriului național pentru obiectivul de timp 2035.

5. Etapa 5 - stabilirea și dezvoltarea structurilor și mecanismelor instituționale care să asigure implementarea Strategiei de dezvoltare teritorială a României

Implementarea SDTR presupune dezvoltarea unor mecanisme instituționale care să asigure un cadru integrat de monitorizare a politicilor sectoriale cu impact teritorial la diferite grade de detaliere teritorială.

Perspectiva de dezvoltare a teritoriului național are la bază consolidarea poziției strategice a României în raport cu principalele axe de dezvoltare continentale și globale. Acest lucru se va realiza prin valorificarea avantajelor naturale ale teritoriului național și prin proiectarea unei structuri funcționale a teritoriului capabilă să susțină o creștere economică durabilă.

SDTR propune: susținerea dezvoltării policentrice a teritoriului național, sprijinirea dezvoltării zonelor economice cu vocație internațională, asigurarea unei conectivități crescute a orașelor mici și mijlocii cu orașele mari, susținerea dezvoltării infrastructurii de bază prin asigurarea accesului tuturor localităților la servicii de interes general, întărirea cooperării între autoritățile publice de la diferite niveluri

administrative în scopul asigurării unei dezvoltări armonioase a teritoriului național.

Deși SDTR 2035 nu oferă măsuri detaliate la nivelul fiecărei localități, Târgu Frumos este totuși menționat explicit în cadrul axei de dezvoltare a infrastructurii rutiere. Mai exact, este inclus în traseul strategic al coridorului rutier Târgu Mureș - Piatra Neamț - Roman - Târgu Frumos - Iași - Sculeni, propus ca un vector de coeziune teritorială și de stimulare a competitivității regionale. Această infrastructură are rolul de a facilita tranzitul între regiuni și de a crea legături mai rapide cu granița de est a Uniunii Europene.

1.2.2. PATN - Planul de Amenajare a Teritoriului Național

Conform Legii 350/2001 cu modificările și completările ulterioare, Planul de amenajare a teritoriului național - PATN este o documentație cu caracter director și constituie o sinteză a programelor strategice sectoriale pe un orizont de timp mediu și lung pentru tot teritoriul național. PATN-ul este conceput din secțiuni specializate iar prevederile acestei documentații și ale secțiunilor sale devin obligatorii pentru celelalte planuri de amenajare a teritoriului care le detaliază.

Secțiunile Planului de amenajare a teritoriului național sunt:

- *Secțiunea I: Rețelele de transport*, aprobată prin Legea nr. 363/21.09.2006 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național;
- *Secțiunea II: Apă*, aprobată prin Legea nr. 171/04.11.1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- *Secțiunea III: Zone protejate*, aprobată prin Legea nr. 5/06.03.2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- *Secțiunea IV: Rețeaua de localități*, aprobată prin Legea nr. 351/06.07.2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- *Secțiunea V: Zone de risc natural*, aprobată prin Legea nr. 575/22.10.2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- *Secțiunea VI: Zonele Turistice*, aprobată prin Legea nr. 190/26.05.2009 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;
- *Secțiunea VII: Infrastructura pentru educație (neaprobat)*;
- *Secțiunea VIII: Dezvoltarea rurală (neaprobat)*.

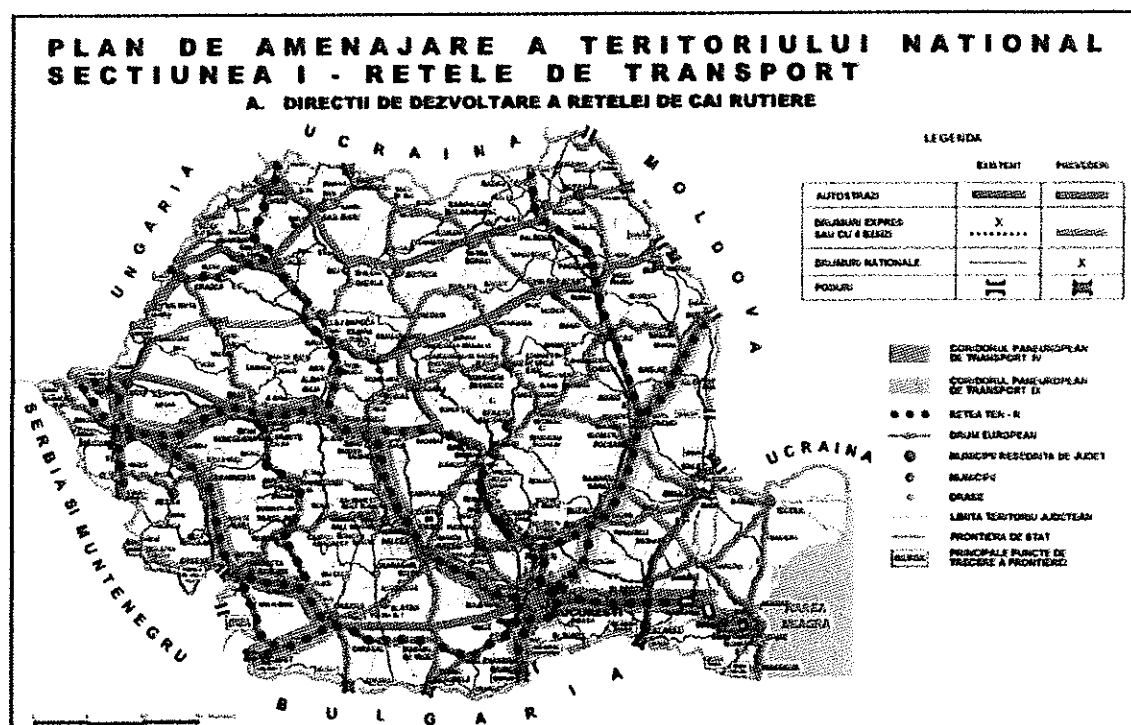

Figura nr. 2 Planul de Amenajare a Teritoriului Național : Secțiunea I - Rețele de Transport
 Direcții de dezvoltare a rețelei de căi rutiere

Câteva din măsurile/acțiunile din PATN relevante pentru PMUD Târgu Frumos, sunt:

- Construirea autostrăzii Târgu-Mureș-Piatra-Neamț-Roman-Târgu Frumos-Iași-Sculeni² conform secțiunii I - Rețele de transport (Figura nr. 2)
- Reabilitarea liniei de cale ferată convenționale, cu viteza până la 160 km/h pe trasee existente reabilitate pe secțiunea Cristești Jijia-Iași-Pășcani-Bacău-Adjud-Mărășești-Focșani-Buzău-Ploiești-București-Giurgiu conform secțiunii I - Rețele de transport (Figura nr.3)

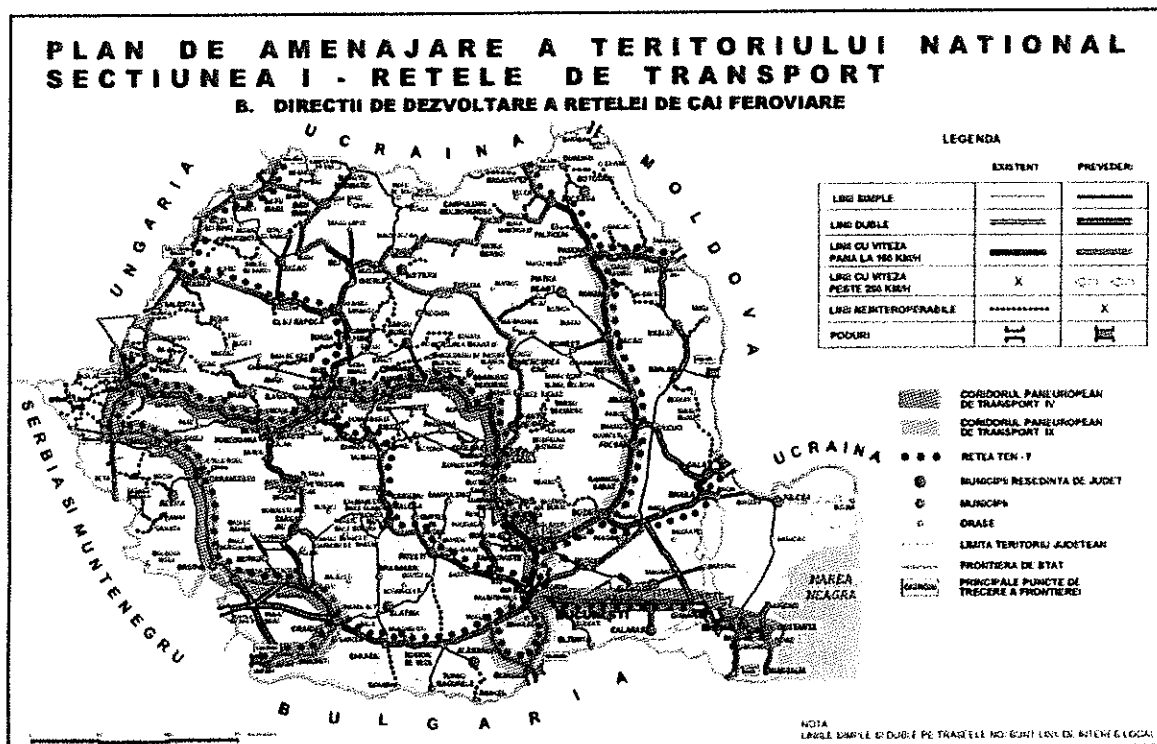

Figura nr. 3 Planul de Amenajare a Teritoriului Național : Secțiunea I - Rețele de Transport

Direcții de dezvoltare a rețelei de căi feroviare

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN) - Secțiunea a IV-a: Rețeaua de localități, aprobat prin Legea nr. 351/2001, orașul Târgu Frumos este clasificat ca un oraș de rang III, având funcții de nivel local și zonal.

Această clasificare implică faptul că Târgu Frumos îndeplinește roluri esențiale în furnizarea de servicii și facilități pentru populația locală și pentru zonele învecinate.

1.2.3. Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Iași - PATJ

Conform Legii Urbanismului - Legea 350/2001 - Planul de amenajare a teritoriului județean (PATJ) este o documentație cu caracter director și reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltare socioeconomică a județului. Planul de amenajare a teritoriului județean se corelează cu Planul de amenajare a teritoriului național, cu Planul de amenajare a teritoriului zonal, cu programele guvernamentale sectoriale, precum și cu alte programe de dezvoltare.

Planul de amenajare al teritoriului județean este alcătuit dintr-un ansamblu de sinteze ale rezultatelor unor studii referitoare la județul Iași, pe baza cărora se stabilesc principalele probleme cu care se confruntă populația județului.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean (PATJ) Iași include o serie de măsuri și proiecte menite să sprijine dezvoltarea orașului Târgu Frumos. Printre acestea se numără:

² Actualmente conform MPGT și PI 2021-2030 autostrada menționată în PATN este Autostrada A8-Unirii-Ungheni-Iași-Tg. Mureș

1. **Infrastructură rutieră:** Se propune realizarea unei variante de ocolire a orașului Târgu Frumos, având ca scop devierea traficului de tranzit prin nordul orașului. Această măsură urmărește reducerea congestiei traficului în centrul orașului și îmbunătățirea siguranței rutiere.
2. **Infrastructură feroviară:** Se propune o cale ferată de mare viteză pe relația Pașcani-Iași-Ungheni (viteză de 160 km/h)

Prin implementarea acestor măsuri, PATJ Iași urmărește dezvoltarea sustenabilă a orașului Târgu Frumos, îmbunătățirea calității vieții locuitorilor și protejarea mediului înconjurător.

Este de menționat că Planul de Amenajare a Teritoriului Județean (PATJ) Iași este vechi de peste 18 ani, peste perioada standard de valabilitate a unei documentații de acest fel, mai ales în contextul în care perioada scursă de la momentul elaborării sale a adus modificări foarte importante la nivel județean.

1.2.4. Planul Urbanistic General - P.U.G.

Planul Urbanistic General (P.U.G.) este o **documentație de urbanism** cu caracter director și strategic, cât și cu caracter de reglementare și reprezintă principalul instrument de planificare operațională, constituind baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare.

Un Plan Urbanistic General cuprinde analize, reglementări și regulamentul local de urbanism pentru întreg teritoriul administrativ al unității de bază (suprafețe din intravilan, cât și din extravilan). În același timp, PUG-ul stabilește norme generale, pe baza cărora se elaborează mai apoi în detaliu, la scară mai mică, PUZ-urile și apoi PUD-urile.

Categorii generale de probleme abordate în P.U.G.:

- optimizarea relațiilor localităților cu teritoriul lor administrativ și județean;
- valorificarea potențialului natural, economic și uman;
- stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan;
- reorganizarea și dezvoltarea căilor de comunicație;
- stabilirea și delimitarea zonelor construibile;
- stabilirea și delimitarea zonelor funcționale;
- stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire;
- stabilirea și delimitarea zonelor protejate;
- modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare;
- evidențierea deținătorilor terenurilor și a modului de circulație juridică a terenurilor;
- delimitarea suprafețelor pe care se preconizează realizarea obiectivelor de utilitate publică;
- stabilirea modului de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizare a construcțiilor.

Obiectivele sectoriale la nivelul infrastructurii, regăsite în PUG orașul Târgu Frumos sunt:

- Îmbunătățirea infrastructurii rutiere în orașul Târgu Frumos
- Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare

În ceea ce privește optimizarea relațiilor în teritoriu, la nivelul orașului Târgu Frumos, necesitățile de dezvoltare regăsite în PUG orașul Târgu Frumos, sunt:

1. Modernizarea străzilor corespunzător funcției acestora la nivelul orașului. Trebuie să se aibă în vedere recomandarea profilului transversal pentru fiecare stradă prin prezentul studiu de circulație, acesta urmând să fie adaptat pentru fiecare sector de drum conform situațiilor din teren. Prioritare sunt străzile principale ce formează inelul principal, axele transversale și străzile de legătură cu inelul principal, străzile cu transport în comun.
2. Construirea variantei ocolitoare Târgu Frumos pentru scoaterea traficului de tranzit din oraș, în special traficul greu (în zona de sud a u.a.t. Târgu Frumos).
3. Construirea autostrăzii A8-Unirii-Ungheni-Iași-Târgu Mureș

Destinată traficului de tranzit (inclusiv marfă) pentru reducerea presiunii asupra rețelei urbane.

- **Amenajarea de parcări noi**

Parcări rezidențiale, temporare și de tranzit.

Soluții pentru zonele aglomerate și apropierea de puncte de interes (școli, piață, instituții).

- **Digitalizarea și managementul traficului (măsură indicată indirect)**

Aceste măsuri reflectă o strategie integrată pentru îmbunătățirea mobilității urbane, având ca scop crearea unui mediu urban sigur, accesibil și prietenos cu mediul.

1.3. Încadrarea în prevederile documentelor strategice sectoriale

1.3.1. Documente la nivel european

Cartea Verde este un document care formulează o serie de opțiuni politice privind orașele cu trafic fluid, în care este încurajată utilizarea mijloacelor de transport în comun, mersul pe jos sau utilizarea bicicletelor, în detrimentul utilizării autoturismelor personale. De asemenea, propune opțiuni privind implementarea de noi tehnologii pentru protecția mediului, dezvoltarea transportului urban inteligent, precum și asigurarea unui transport urban sigur și securizat.

Cartea Albă propune 20 de inițiative concrete pentru îmbunătățirea transporturilor în perioada 2011-2030, vizând:

- eliminarea autovehiculelor cu surse de alimentare convenționale din transportul urban;
- transferarea a 50% din transportul rutier de mărfuri, pe distanțe de peste 300 km, către alte moduri de transport, utilizând coridoare de marfă eficiente și ecologice până în 2050;
- creșterea numărului de autovehicule nepoluante până în 2030;
- organizarea eficientă a transportului intermodal.

Pactul Ecologic European reprezintă documentul strategic cu cel mai mare impact asupra politicilor Uniunii Europene, marcând o schimbare de paradigmă. Scopul său este atingerea neutralității climatice până în anul 2050, prin transformări majore în toate sectoarele economice, inclusiv în transporturi.

Strategia UE pentru mobilitate durabilă și inteligentă, publicată în decembrie 2020, identifică o serie de inițiative concrete în 10 domenii-cheie, printre care:

- creșterea numărului de vehicule cu emisii zero;
- oferirea de soluții alternative durabile pentru public și întreprinderi;
- sprijinirea digitalizării și automatizării în sectorul transporturilor;
- îmbunătățirea conectivității și a accesului.

Toate aceste măsuri urmăresc atingerea obiectivului de neutralitate climatică pentru sectorul transporturilor până în anul 2050.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) al orașului Târgu Frumos este corelat cu activitățile și proiectele prevăzute în documentele europene menționate, prin acțiunile ce urmează a fi implementate la nivel local.

1.3.2. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 constituie cadrul național de susținere a Agendei 2030 și de implementare a celor **17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)**, vizând asigurarea unei dezvoltări durabile, echilibrate și incluzive.

Strategia promovează dezvoltarea României pe trei direcții majore - **economică, socială și de mediu** - având ca obiectiv central **bunătatea cetățeanului**, într-un cadru orientat spre **inovație, reziliență, optimism și încredere** că statul răspunde eficient și echitabil nevoilor fiecărui individ, în condiții de sustenabilitate și respect pentru mediu.

Pentru sprijinirea implementării, documentul propune înființarea unui cadru instituțional solid:

- **Comitetul Interdepartamental pentru Dezvoltare Durabilă**, coordonat de Prim-ministru;
- **Nuclee pentru dezvoltare durabilă** în cadrul fiecărei instituții relevante;
- **Consiliul Consultativ pentru Dezvoltare Durabilă**, alcătuit din specialiști;
- **O coaliție pentru dezvoltare durabilă** formată din reprezentanți ai societății civile.

Strategia a fost adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 877/9 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 985/21 noiembrie 2018.

Obiective generale în domeniul transporturilor
(în corelare cu Planul de Mobilitate Urbană Durabilă - PMUD - al orașului Târgu Frumos)

1. Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu emisii scăzute de carbon, inclusiv prin promovarea autovehiculelor electrice și a combustibililor alternativi.
2. Asigurarea accesului echitabil la sisteme de transport sigure, accesibile și durabile, în special prin extinderea rețelelor de transport public, cu accent pe nevoile categoriilor vulnerabile: femei, copii, persoane în vârstă și persoane cu dizabilități.
3. Sprijinirea tranziției către o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, reziliența la schimbările climatice, și integrarea măsurilor de adaptare în sectoarele vulnerabile - economic, social și de mediu -, în acord cu politicile Uniunii Europene.

1.3.3. Planul Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Planul Național de Acțiune este un document cheie care ghidează implementarea SNDDR 2030, în acord cu obiectivele Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și documentele strategice ale Uniunii Europene. Planul susține o abordare integrată și multidimensională a dezvoltării durabile.

Obiectivele Planului Național de Acțiune relevante pentru PMUD Târgu Frumos sunt:

- Acces la apă curată și sanitație, energie la prețuri accesibile, infrastructuri durabile de transport, orașe și comunități reziliente;
- Protejarea mediului, diminuare și adaptarea la schimbări climatice și dezastre naturale, conservarea biodiversității, conservarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural, ca factori suport ai creșterii calității vieții cetățenilor și comunităților.

Aceste obiective și toate obiectivele din Planul Național de Acțiune sunt în concordanță cu Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.

PMUD-ul orașului Târgu Frumos este corelat cu activitățile și proiectele din cadrul documentului programatic și strategic Planul Național de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, prin acțiunile ce vor fi întreprinse.

1.3.4. Strategia Națională de Dezvoltare Urbană Integrată pentru Orașe Reziliente, verzi, incluzive și competitive 2022-2035 (Politica Urbană a României)

Politica Urbană a României constituie o agendă comună a autorităților publice centrale și locale, destinată îmbunătățirii cadrului de dezvoltare urbană. Aceasta furnizează un set coerent de măsuri și promovează coordonarea și corelarea politicilor sectoriale, precum și colaborarea între diferiți actori instituționali și sociali.

Documentul abordează principalele provocări actuale ale zonelor urbane, printre care:

- Impactul și efectele schimbărilor climatice;
- Urbanizarea accelerată și extinderea suprafețelor urbane;
- Evoluția tehnologică și transformările aferente;
- Inegalitățile sociale, inclusiv marginalizarea și sărăcia în comunități vulnerabile.

Obiectivele prioritare ale Politicii Urbane:

1. **Obiectivul 1: Sustenabilitatea spațială**
Promovarea unei utilizări echilibrate a teritoriului și o planificare urbană integrată.
2. **Obiectivul 2: Orașe verzi și reziliente**
Adaptarea orașelor la schimbările climatice, eficiență energetică, mobilitate durabilă și conservarea mediului urban.
3. **Obiectivul 3: Orașe competitive**
Creșterea atractivității economice a orașelor, stimularea inovației și a investițiilor.
4. **Obiectivul 4: Orașul social**
Asigurarea incluziunii sociale, a accesului la locuire decentă, educație, servicii sociale și sănătate pentru toate categoriile de populație.
5. **Obiectivul 5: Îmbunătățirea capacității administrative și a cooperării între jurisdicții și sectoare**
Creșterea eficienței guvernantei urbane prin colaborare interinstituțională, planificare participativă și dezvoltare integrată.

Politica Urbană a României este un document strategic esențial care susține implementarea altor

instrumente complementare precum Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă, Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), Planurile de Amenajare a Teritoriului și strategiile locale.

Investiție / Program PMUD Târgu Frumos	Descriere	Obiective Politica Urbană
Măsura 4.3.1 - Mobilitate urbană durabilă	Promovarea mersului pe jos, bicicletei, accesibilitate universală	Orașe verzi și reziliente / Orașul social
Modernizarea străzilor (PDR NE 2021-2027)	Reabilitarea rețelei rutiere, siguranță rutieră, conectivitate locală	Sustenabilitate spațială / Orașe competitive
Amenajarea pistelor de biciclete și a trotuarelor	Infrastructură pentru transport alternativ și siguranță pietonală	Orașe verzi și reziliente / Orașul social
Sensuri giratorii, semnalizare rutieră, reorganizarea circulației	Fluidizarea traficului, reducerea timpilor de deplasare	Orașe verzi și reziliente / Orașe competitive
Infrastructură verde și reducerea emisiilor	Reducerea poluării, eficiență energetică, adaptare climatică	Orașe verzi și reziliente / Sustenabilitate spațială
Spații de parcare moderne și reglementate	Optimizarea parcărilor, reducerea blocajelor urbane	Sustenabilitate spațială / Orașe competitive
Conectivitate digitală și infrastructură de comunicații	Rețea de fibră optică, smart city, digitalizare	Orașe competitive / Îmbunătățirea capacității administrative
Accesibilitate pentru persoane vulnerabile (PMR, vârstnici, copii)	Trotuare adaptate, semafoare sonore, rampe de acces	Orașul social / Orașe verzi și reziliente

Tabel 1 Corelarea PMUD Târgu Frumos cu Politica Urbană a României

1.3.5. Master Planul General de Transport a României (MPGT)

Master Planul General de Transport al României este un document strategic fundamental care stabilește principalele direcții de dezvoltare a infrastructurii de transport pentru următorii 15 ani, acoperind toate modurile de transport: rutier, feroviar, naval, aerian și multimodal. Documentul a fost adoptat prin **Hotărârea de Guvern nr. 666/2016** și include lista principalelor proiecte de infrastructură de transport propuse pentru finanțare și implementare.

Obiectivele strategice ale MPGT:

1. Eficiența economică

Sistemul de transport trebuie să fie eficient din perspectiva operațională și a utilizatorilor. Se urmărește ca **beneficiile totale ale sistemului să depășească costurile**, folosind indicatori precum: Raportul Beneficiu-Cost (RBC), Valoarea Actualizată Netă (VAN), Rata Internă de Rentabilitate Economică (RIRE).

2. Sustenabilitatea

Include dimensiunile financiară, economică și de mediu. Se prioritizează dezvoltarea modurilor de transport sustenabile (feroviar, transport public, naval), care sunt mai eficiente energetic și generează emisii reduse. Evaluările includ costuri operaționale și valori monetare ale emisiilor, în concordanță cu politicile UE și ale Guvernului României.

3. Siguranța transporturilor

Investițiile trebuie să conducă la un sistem de transport mai sigur, cu reducerea semnificativă a accidentelor. Costurile economice ale accidentelor sunt integrate în evaluările investiționale, reflectând prioritățile UE și naționale privind siguranța rutieră.

4. Impactul asupra mediului

Se urmărește reducerea impactului negativ al transporturilor asupra mediului, inclusiv prin dezvoltarea rețelelor de alimentare cu combustibili alternativi, în special în zona urbană și de tranzit.

5. Dezvoltarea economică echitabilă

Transportul este un vector al dezvoltării regionale și naționale. Investițiile trebuie să sprijine

dezvoltarea economică teritorial echilibrată, reducerea decalajelor și stimularea competitivității regiunilor mai puțin dezvoltate.

6. Dubla utilizare a infrastructurii

Infrastructura trebuie proiectată pentru a asigura continuitatea serviciilor, inclusiv în condiții meteo nefavorabile, dar și pentru a sprijini **mobilitatea militară**, în conformitate cu standardele UE privind apărarea și reziliența.

7. Finanțarea sustenabilă

Având în vedere **deficitul cronic de finanțare**, prioritizarea proiectelor se va face în funcție de: Fonduri UE (FEDR, FC, CEF),

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR/RRF),

Împrumuturi de la instituții financiare internaționale (IFI),

Mecanisme de parteneriat public-privat (PPP).

Programul investițional trebuie să fie realist și adaptat la **resursele naționale și internaționale** disponibile pe perioada de implementare.³

PMUD-ul orașului Târgu Frumos este corelat cu activitățile și proiectele din cadrul documentului programatic și strategic Master Planul General de Transport a României (MPGT), prin acțiunile ce vor fi întreprinse.

În cadrul MasterPlanului General de Transporturi există următoarele investiții cu impact direct și indirect asupra u.a.t. Târgu Frumos:

- Autostrada Tg. Neamț-Iași-Ungheni, perioadă de implementare 2016-2020
- Roman-Iași, proiect de modernizare căi ferate, perioadă de implementare 2021-2025
- Pașcani-Iași, proiect cale ferată cu viteză sporită, orar cadentat și servicii feroviare, perioadă de implementare 2016-2017

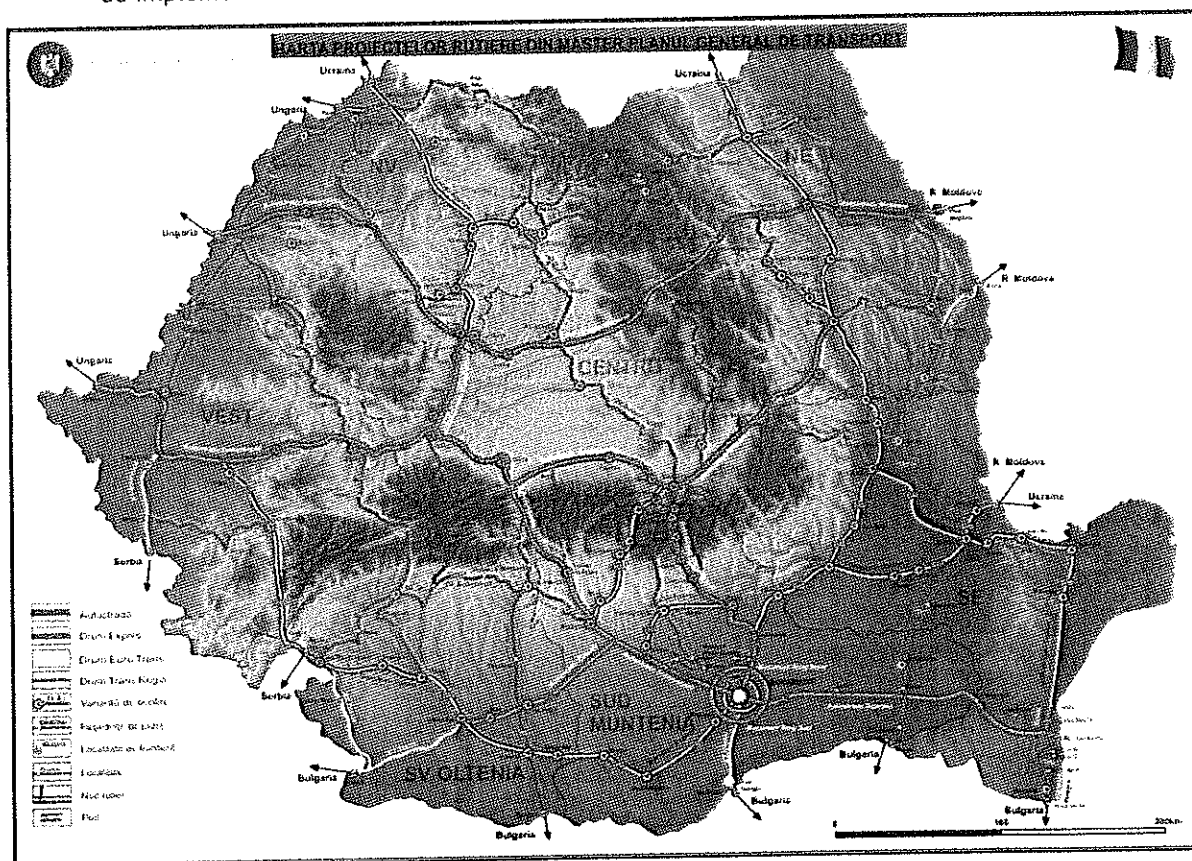

Figura nr. 5 Master Planul General de Transporturi

³ Sursa: Master Planul General de Transport, iulie 2015, vol I, p. 20.

1.3.6. Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2021-2030

Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2021-2030, reprezintă o actualizare a Strategiei de implementare a Master Planului General de Transport a României aprobat în 2016. Prin acest Program investițional nu s-au modificat aspectele importante ale Master Planului, ci s-a vizat o eficientizare a parcursului proiectelor, astfel încât la finalul decadei să se recupereze o mare parte din decalajul de dezvoltare față de celelalte state membre al Uniunii Europene. De asemenea, s-a subliniat importanța participării active la modernizarea conectivității europene și introducerea unor noi tehnologii sustenabile.

În cadrul Programului Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2021-2030, se promovează o serie de investiții cu impact direct și indirect asupra u.a.t. Târgu Frumos cu implicații asupra mobilității urbane, respectiv:

- autostrada Tg. Neamț-Iași-Ungheni, sectorul Moțca-Ungheni (Figura nr. 6)
- coridorul feroviar transfrontalier 1 CTF 1 - Coridorul "Prut" Pașcani-Iași-Ungheni Frontieră propus pentru modernizare și electrificare (Figura nr. 7)

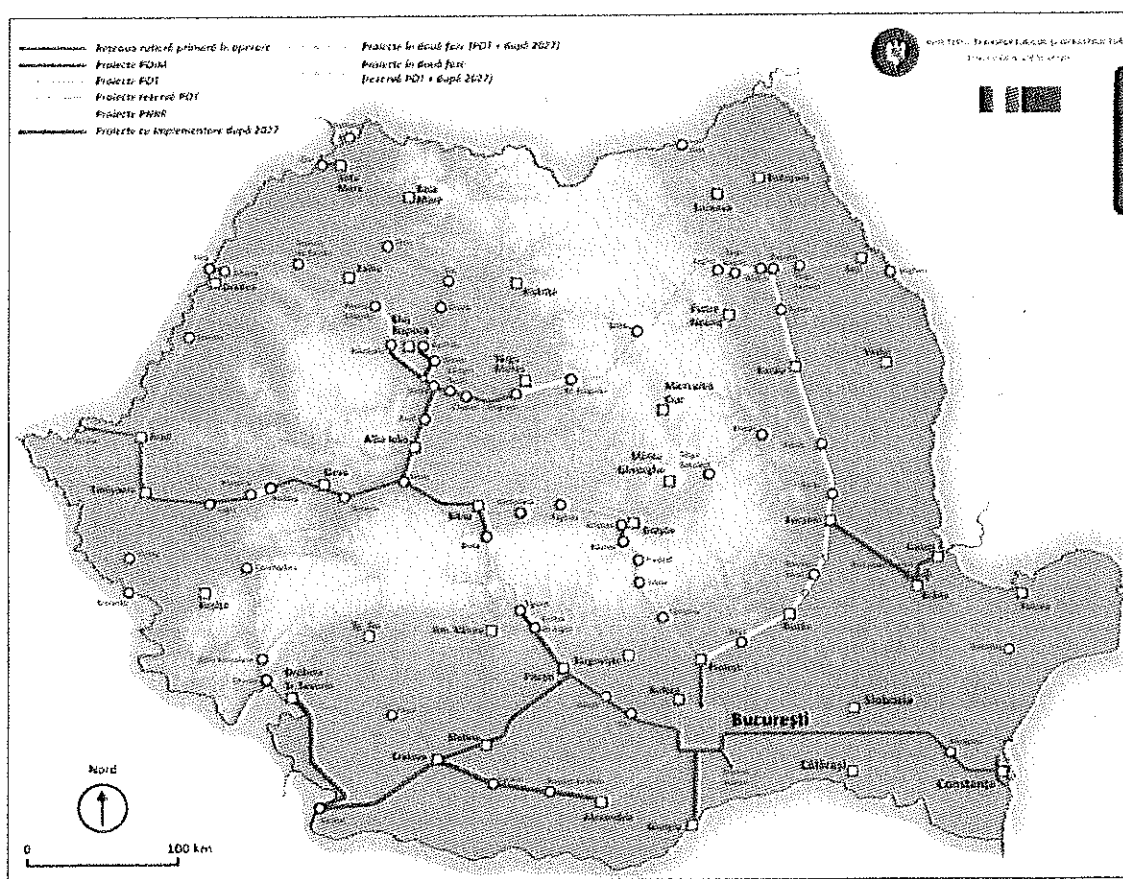

Figura nr. 6 Harta proiectelor de infrastructură rutieră incluse în Planul Investițional (tipuri de finanțare)

PMUD-ul Orașului Târgu Frumos este corelat cu activitățile și proiectele din cadrul documentului programatic și strategic Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport 2021 - 2030, prin acțiunile ce vor fi întreprinse.

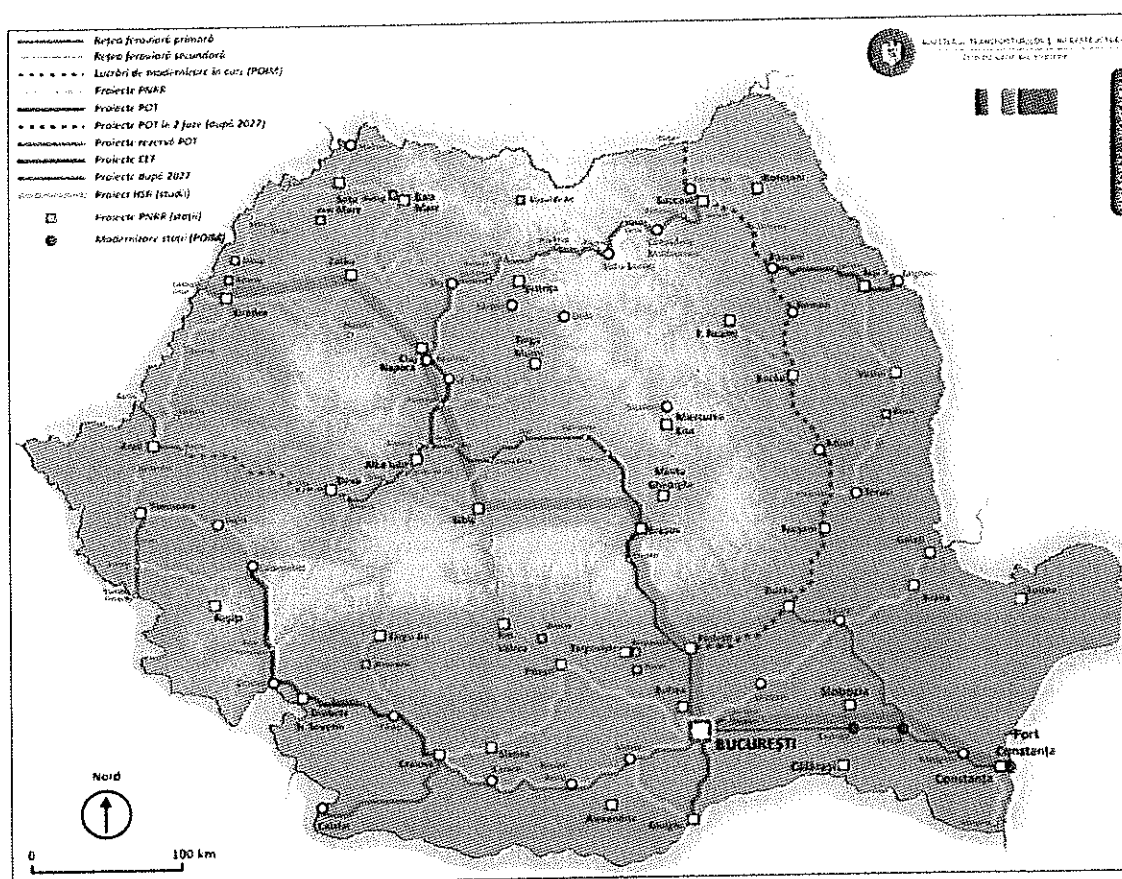

Figura nr. 7 Harta proiectelor de infrastructură feroviară incluse în Planul Investițional (tipuri de finanțare)

1.3.7. Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Iași

Planurile Locale de Acțiune pentru Mediu (PLAM) sunt documente strategice care vizează îmbunătățirea calității factorilor de mediu, diminuarea poluării, utilizarea eficientă a resurselor naturale regenerabile și neregenerabile, dezvoltarea educației ecologice și promovarea activităților social-economice cu impact minim asupra mediului natural. PLAM-urile accentuează, de asemenea, importanța respectării cerințelor economice prezente, ținând cont de necesitatea respectării principiilor de coabitare cu mediul natural. În baza principiilor care vizează dreptul publicului de a avea acces la informația de mediu (conform prevederilor Convenției de la Aarhus), autoritățile locale trebuie să realizeze o participare publică eficientă în procesul de luare a deciziilor de mediu. Convenția de la Aarhus le acordă membrilor publicului (persoane fizice și asociații care le reprezintă) dreptul de a accesa informații despre deciziile luate în probleme de mediu și de a participa la aceste decizii, precum și de a solicita repararea prejudiciului în cazul în care nu sunt respectate aceste drepturi.

PLAM oferă un punct de pornire în dezvoltarea unei comunități durabile și oferă garanția faptului că, respectiva comunitate a abordat și examinat adecvat principalele aspecte de mediu care afectează în mod nefavorabil atât sănătatea umană, cât și sănătatea ecosistemelor.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu (PLAM) al județului Iași reprezintă strategia pe termen scurt, mediu și lung necesară soluționării problemelor locale de mediu, prin abordarea principiilor dezvoltării durabile în concordanță cu planurile, strategiile și alte documente legislative specifice existente la nivel local, regional și național.

Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Iași pentru perioada 2021-2025 a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 136/2021.

În cadrul PLAM Județul Iași, Agenția pentru Protecția Mediului Iași are în vedere următoarele obiective strategice:

1. Prevenirea/Reducerea degradării și conservarea calității apelor de suprafață;
2. Reducerea poluării mediului prin implementarea unui sistem integrat de gestiune a deșeurilor;